

PROGRAM

9.40 – Otwarcie wystawy „Odrodzony Senat. 25 lat w służbie Polonii i Polaków za granicą (1989–2014)”

WSTĘP

10.00 – Otwarcie seminarium i podsumowanie 5 lat działalności projektu „Archiwa Przełomu 1989–1991”
minister Ewa Polkowska, szef Kancelarii Senatu
minister Jacek Michałowski, szef Kancelarii Prezydenta RP

10.10 – Sprawozdanie z działalności Rady Programowej projektu
dr hab. Irena Słodkowska, sekretarz Rady Programowej

10.20 – Nowości z życia projektu „Archiwa Przełomu 1989–1991” z uwzględnieniem inicjatyw wydawniczych
Agata Karwowska-Sokołowska, dyrektor Biura Analiz i Dokumentacji
Janusz Kuligowski, dyrektor Archiwum Prezydenta RP

10.30 – Zapowiedź projektu „Szlak młodego obywatela” i prezentacja idei witryny edukacyjnej
Agnieszka Piskorska, wicedyrektor Zespołu Szkół Społecznych Społecznego Stowarzyszenia Oświatowego
Robert Kubaś, kierownik Archiwum Senatu

PANEL HISTORYCZNY

Wkład Polonii w walkę o Wolną Polskę w latach 80. XX wieku

moderator – Jan Wyrowiński, wicemarszałek Senatu RP

10.35 – *Kulturotwórcza i polityczna rola archiwów polskich poza krajem*
prof. dr hab. Rafał Habielski, Uniwersytet Warszawski

10.50 – *Partycypacja Polonii w wyborach krajowych w 1989 roku*
dr Magdalena Lesińska, Uniwersytet Warszawski

11.05 – *Emigracja jako doświadczenie w relacjach ludzi „Solidarności”*
dr hab. Dariusz Dobrzański, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

11.20 – *Wspomnienie przemian lat 80. i 90. XX wieku zza polskiej granicy*
Władysław Zachariasiewicz, nestor Polonii amerykańskiej

11.30 – Dyskusja

PANEL ARCHIWALNY

Źródła do dziejów emigracji z lat 1989–1991 zgromadzone w Polsce i za granicą

moderator – dr Rafał Leśkiewicz, dyrektor Biura Udostępniania i Archiwizacji Dokumentów IPN

Część 1. Głos z zagranicy. Naukowe ośrodki polonijne i ich zbiory doby przełomu

11.45 – *Mówi Radio Wolna Europa* – Andrzej Mietkowski, Polskie Radio

12.00 – ks. dr Robert Czarnowski, dyrektor Archiwum Polskiej Misji Katolickiej we Francji

12.20 – Olga Topol, Instytut Józefa Piłsudskiego w Londynie

12.40 – dr Anna Buchmann, dyrektor Muzeum Polskiego w Rapperswilu

13.00 – dr Anna Ziemełska, zastępca dyrektora Stacji Naukowej Polskiej Akademii Nauk w Wiedniu

13.20 – dr Tadeusz Gawin, Honorowy Prezes Związku Polaków na Białorusi

13.40 – Polonia Amerykańska

Stefan Władysław, Polski Instytut Naukowy w Kanadzie, Biblioteka Polska im. Wandy Stachewicz

dr Iwona Korga, dyrektor wykonawczy Instytutu Józefa Piłsudskiego w Ameryce

Arkadiusz Kazimierski, Biblioteka Marjanczyków Polskiej Fundacji Kulturalnej w Clark

14.10 – Polonia Australijska

dr Gosia Klatt, Uniwersytet w Melbourne

Henryk Sikora, były działacz opozycji antykomunistycznej

14.30 – Maria Albers, Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk w Berlinie

14.40 – Dyskusja

15.00 – Przerwa

moderator – dr Wojciech Kulisiewicz, dyrektor Biblioteki Sejmowej

Część 2. Instytucje i inicjatywy w Polsce wskrzeszające pamięć i źródła do dziejów emigracji polskiej

16.00 – *Polskie urzędy centralne na rzecz Polonii i Polaków za granicą*

Maciej Klimczak, podsekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP

senator Andrzej Person, przewodniczący Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą

prof. dr hab. Władysław Stępnik, Naczelny Dyrektor Archiwów Państwowych

16.20 – dr hab. Mirosław Supruniuk, kierownik Archiwum Emigracji w Bibliotece Uniwersyteckiej w Toruniu

16.30 – Karolina Grabowicz-Matyjas, dyrektor Muzeum Emigracji w Gdyni

16.40 – Bartłomiej Kowal, Biblioteka Narodowa, Pracownia Bibliografii Poloników Zagranicznych

16.50 – Dyskusja

17.00 – Podsumowanie seminarium – senator Ireneusz Niewiarowski

17.10 – Wspólne zdjęcie uczestników

18.00 – 19.00 – Koncert „Solidarność znaczy razem iść do celu” – piosenki okresu zrywu narodowego lat 80.